

Věc: **Zpráva z pracovní cesty**
Pracovník: **Pavína Rouhová**
Akce: **Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2014**
Datum konání: **26.11.2014**
Místo konání: **Národní archiv, Praha**

Projekt Národní digitální knihovny v cílové rovině / Luděk Rašek, CGI

- vytvoření linky pro masovou digitalizaci knih
- digitalizace 26 000 000 stran za 2 roky provozu (cca 54 000 stran denně)
- vytvořit dlouhodobé úložiště (LTP) dle modelu OAIS
- uložit digitalizovaná data, příprava LTP na certifikaci, zpřístupnění dat
- export digitalizovaných dat do digitálních knihoven (Kramerius)
- indexace dat a vytvoření vyhledávacího portálu (Vufind)
- polovina 2011 – výběrové řízení, 2012 – implementace systému, 2 měsíců pilotního provozu, 2013, 2014 – běžný provoz, stabilní denní výkon více než 54 000 stran (cca 220 knih)
- CGI – systémový integrátor, 2 digitalizační pracoviště – Praha (NK), Brno (MZK), 1 datové centrum (Praha)
- digitalizace:
 - řezání, příprava knih, skenování, manuální zpracování, automatické zpracování, zpracování obrazu, editace metadata, integrace, výstupní kontrola, výkonnost
- dlouhodobé uložení (long term preservation archive):
 - objekty s dlouhodobou ochranou informací - data z digitalizace (METS+JPEG2000+OCR), nově ePub a PDF z projektu NAKI
 - objekty pouze s ochranou dat - data z webarchivu, jiná data
 - samostatný systém budovaný v souladu s OAIS - příjem informací, dlouhodobá ochrana informací, zpřístupnění informací
 - architektura systému
- zpřístupnění:
 - Vufind – vyhledávání ve všech zdrojích, nezpřístupňuje obrazy – digitalizace skrze Kramerius
 - Backend – SOLR full text index, různé zdroje (digitalizace, Maniscriptorium, Aleph, WebArchiv), obsah OIA
- nyní probíhá testování a příprava pro pilotní provoz

Zkušenosti z provozu digitalizační linky v Moravské zemské knihovně / Michal Indrák, Moravská zemská knihovna

- MZK vyvíjí mobilní aplikaci K4 (Android)
- úspěch závisí na konkrétních lidech a správné komunikaci
- produktivita práce – 130-140 %
- ovlivňující faktory: technika, komunikace, kompetence, plánování, úkolování, financování ...
- současný stav digilinky MZK projektu NDK – OK
- výzvy – dodělat to, co ještě není, individuální požadavky čtenářů na digitalizaci, digitalizace poškozenin

Dlouhodobá ochrana digitalizovaného kulturního dědictví na Slovensku / Alojz Androvič, Ivan Ciglan, UK Bratislava

- Program OPIS – prioritní osa 2
- Centrální datový archiv (CDA):
 - vývoj, cíle, organizace, rozvoj, podpora, problémy ...
 - 2 oddělené a na sobě nezávislé locality – Bratislava a Martin
 - cíle – ochrana, zpřístupňování, uchovávání ... kulturního dědictví SR
 - základní procesy – submitse a ingesce, diseminace, synchronizace, dlouhodobé uchovávání a management CDA
 - certifikace LTP v rámci CDA
 - legislativní úpravy v autorském zákoně
 - cda.kultury.sk

Open data a linked data v kultuře / Ivan Hanzlik, CEO EEA Praha

- open knowledge, open data, open education, open culture, open geo data, open source, open society
- více otevřeně licencovaného kulturního obsahu, otevřených kulturních dat a otevřeného kulturního obsahu
- definice open dat a linked dat
- motivace pro poskytovatele dat (public value, aktualizovaná výměna, prolínky, nové aplikace ...)
- směrnice 2003/98/ES a její novelizace 2013/37/EÚ
- příklady:
 - Europeana Linked Open Data - <http://labs.europeana.eu/api/linked-opendata/introduction>
 - Tate gallery open data (public. CCO na GitHubu) - <https://github.com/tategallery/collection>
 - Open GLAM (Galleries, Libraries, Archives, Museums) - iniciativa OKF pro podporu open dat v GLAM - <http://openglam.org>
 - Slovenský národný Hackaton umenia
- nástroje: CKAN, DKAN, RDF úložiště, UnifiedViews, Open Data Node project Comsode), DaPaas (EU), Socrata (USA) – www.comsode.eu, www.youopendata.cz
- www.opendata.cz, www.opendata.sk, www.gabo.tel, www.comsode.eu

Světelné obrazy A. V. Nováka - objev, digitalizace a prezentace unikátní fotografické pozůstalosti / Jan Šejbl, Národní muzeum / Náprstkovo museum

- Archibald Václav Novák ☺, 1895-1979, cestovatel a spisovatel, nakladatel, politik, přednášející ...
- fotografická pozůstalost (skleněné diapositivy a negativy z cest) – dar Národnímu muzeu 2011
- stav, vyčištění, uložení, restaurování, digitalizace, digitální evidence, zpřístupnění,

Aplikace pro průzkum fyzického stavu novodobých knihovních fondů / Tomáš Foltýn, Petra Vávrová, Anna Vandasová, Národní knihovna ČR

- institucionální výzkum, NAKI
- zapojené instituce - NKP, MZK, VKOL
- technologický partner – INCAD
- koncepce trvalého uchování a zpřístupnění tradičních textových dokumentů
- metodiky - metodika pro výpočet optimálního počtu exemplářů, metodika pro budování konzervačních sbírek, metodika průzkumu novodobých fondů, <http://www.nkp.cz/o-knihovne/projekty-aprogramy/vyzkum-a-vyvoj-naki/virtualni-depozitniknihovna/jednotlive-cinnosti-v-projektu-vdk/certifikovanemetodiky>
- proč zkoumat zrovna novodobé fondy:
- změny technologií, proměnlivá životnost (teplota, plísně, kyselost), tvoří většinu fondů a oproti historickým fondům neustále přibývají, nutno konzervátorsky ošetřit hodně dokumentů v krátkém čase), proměna fondů knihoven v návaznosti na digitalizaci, jiný způsob služeb, využití elektronických zdrojů, změna pohledu na roli knihovních fondů, trvalé uchování, zjištění fyzického stavu dokumentů v krátkém čase s minimálním vybavením, zjištění poškození a stanovení konzervace
- byla vyvinuta databáze, která umožňuje zaznamenat vybrané parametry a pracovat s nimi
- problematika – mnoho svazků a stále enormně přibývají, nekvalitní materiály, polymerní materiály, poškozené materiály, rychlá degradace
- elektronická databáze online
- školení pracovníci, ochranné obaly, vhodné klima

Virtuální národní fonotéka - rok první / Filip Šír, Moravská zemská knihovna

- viz. cestovní zpráva z Krajské digitalizace (stejná přednáška)
- p. Šír se vrátil z British Library, kde sbíral zkušenosti
- Europeana Sounds (2015?)

Webové informační systémy v prostředí historických fondů / Jiří Šilha, Lanius

- webové info. Systémy
- vysvětlení základních pojmů (co je to cloud, outsourcing ...)
- software a service (SAAS) – systém jako služba
- heterogenní knihovny (Virtua), homogenní knihovny (Reks), regionální knihovny ...
- sdílení systém v prostředí knihovny

Manuscriptorium verze 3 - tvůrčí prostředí. Pro koho, proč, jak? / Tomáš Psohlavec, AiP Beroun

- cíle, historie, funkce, vývoj, použití, hledání ...
- je subagregátorem Europeana pro oblast historických fondů
- je největší digitální knihovnou historických fondů na světě
- agregace: 20 zemí, 100 poskytovatelů
- jednotné rozhraní
- není to portál

Quo vadis paGIS et IISPP / Zuzana Syrová, Jiří Syrový, Národní památkový ústav

- IISPP:
 - integrovaný informační systém památkové péče (NPÚ)
 - <http://iispp.npu.cz>, <http://www.npu.cz/pro-odborniky/narodni-pamatkovy-ustav/informacni-systemy-a-ict-v-npu>
- MonumNet:
 - internetová aplikace zpřístupňující data interního systému pro vedení Ústředního seznamu kulturních památek (MonumIS)
 - <http://monumnet.npu.cz/monumnet.php>
- MIS:
 - metainformační systém pro ukládání, popis a zpřístupnění digitálních nebo digitalizovaných odborných dokumentů (fotograf., mapy, plány, text. dokumenty) týkajících se památek a dalších objektů v památkové péči
 - http://iispp.npu.cz/mis_public/homepage.htm
- Tritius:
 - program pro centrální evidenci, katalogizaci a zpřístupnění analogových dokumentačních fondů a odborných knihoven NPÚ a pro katalogizaci historických knihovnických fondů ve správě NPÚ
 - <http://iispp.npu.cz/carmen>
- ISAD:
 - informační systém NPÚ o archeologických datech sjednocuje archeologická data vytvořená v projektech výzkumu a vývoje v NPÚ
 - <http://twist.up.npu.cz>
- PaGIS:
 - památkový geografický informační systém, prostorová lokalizace objektů památkové péče, vytváří a ukládá odborné mapy a publikuje je na internetu
 - <http://gis.up.npu.cz>
- Evropa NUTS + LAU (územní identifikace v zahraničí):
 - http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/nuts_nomenclature/introduction
 - http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/nuts_nomenclature/correspondence_tables/national_structures_eu
 - http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/nuts_nomenclature/correspondence_tables/national_structures_non_eu
 - NUTS 3 – naše kraje
- mapové projekty UAP:
 - <http://mapy.npu.cz/flexviewers/uapv>
 - <http://mapy.npu.cz/flexviewers/tao>
- mapová služba UAP:
 - <http://mapy.npu.cz/ArcGIS/rest/services/WMS/uap/MapServer>
 - <http://mapy.npu.cz/ArcGIS/rest/services/WMS/uzident/FeatureServer>
- památkový katalog:
 - nová webová aplikace, evidence, správa a prezentace dat kulturních památek (ÚSKP),
 - integrace se systémy PaGIS (RUIAN), MIS, Codebook, Tritius, ESS
 - přepracování aplikací v MonumNet
 - nový datový model

Badatelna u vás doma aneb on-line studium archiválií Zemského archivu v Opavě / Pavel Doležal, Zemský archiv v Opavě

- webová databáze zpřístupňující informace o archivních fondech a sbírkách, včetně digitálních kopi
- <http://vademecum.archives.cz>
- data volně přístupná, jednotné uživatelské rozhraní, odkazy na různé zdroje, možnost rezervace, pravidelná aktualizace
- počet záznam: 1348615, počet skenů: 8447319, počet uživatelů za den: 2100, počet zobrazených stránek za den: cca 15500

Virtuální studovna (ViS) - Elektronické zdroje Divadelního ústavu / Ondřej Svoboda, Institut umění

- tiskoviny z divadel, programy, letáky, tiskové ohlasy, recenze, články, rozhovory, fotografie, scénografické návrhy, videonahrávky ...
- moduly: inscenace, akce, video
- podpůrné báze: osobnosti, hry, adresáře, číselníky
- navazující databáze: divadelní fotografie, scénografická sbírka a dokumentace
- digitalizační projekty:
 - Uchování a prezentace kulturního dědictví českého i světového divadla (2008-2011)
 - Digitalizace fondu divadelní dokumentace (2012)
- navazující projekty:
 - Linked Heritage (zprostředkování obsahu pro Europeanu, standard LIDO)
 - Digitalizace lístkové divadelní bibliografie (spolupráce s ÚČL AV ČR, systém RETROBI)
 - Česká divadelní encyklopedie
 - Databáze divadelní architektury (www.theatre-architecture.eu)